॥ శ్రీ హనుమతే నమః ॥

# హనుమాన్ చాలీసా పదాల అర్థం

Hanuman Chalisa Word by Word Meaning in Telugu · ప్రతి పదానికి తెలుగు, ఇంగ్లీష్ అర్థం

మూలం: గీతా ప్రెస్, గోరఖ్‌పూర్ · అర్థం: hanumanchalisapdf.in

## మొదటి దోహాలు

దోహా 1

**శ్రీగురు చరన సరోజ రజ నిజ మను ముకురు సుధారి।**
**బరనఉఁ రఘుబర బిమల జసు జో దాయకు ఫల చారి॥**

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| శ్రీగురు | శ్రీ గురువు (పూజ్యుడైన గురువు) | the revered Guru |
| చరన | పాదాలు | feet |
| సరోజ | పద్మం (తామర) | lotus |
| రజ | ధూళి | dust |
| నిజ | నా | my own |
| మను | మనసు | mind |
| ముకురు | అద్దం | mirror |
| సుధారి | శుభ్రం చేసి | having cleaned |
| బరనఉఁ | వర్ణిస్తాను, పాడుతాను | I describe, I sing |
| రఘుబర | రఘువంశంలో శ్రేష్ఠుడు: శ్రీరాముడు | the best of the Raghu line: Shri Ram |
| బిమల | నిర్మలమైన, మచ్చలేని | pure, spotless |
| జసు | కీర్తి | glory |
| జో | ఏదైతే | which |
| దాయకు | ఇచ్చేది | giver |
| ఫల చారి | నాలుగు ఫలాలు: ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షాలు | the four fruits: dharma, artha, kama, moksha |

అర్థం: శ్రీగురువు పాదపద్మాల ధూళితో నా మనసు అనే అద్దాన్ని శుభ్రం చేసుకుంటాను. ఆ తర్వాత శ్రీ రఘువరుడి (శ్రీరాముడి) మచ్చలేని కీర్తిని పాడుతాను. ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షాలనే నాలుగు ఫలాలనూ ఇచ్చే కీర్తి అది.

దోహా 2

## బుద్ధిహీన తను జానికే, సుమిరౌం పవన-కుమార।
## బల బుధి బిద్యా దేహు మోహిం, హరహు కలేస బికార॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| బుద్ధిహీన | బుద్ధి తక్కువైన | with little wisdom |
| తను | శరీరం; ఇక్కడ, నన్ను నేను | body; here, myself |
| జానికే | తెలుసుకుని | knowing |
| సుమిరౌం | స్మరిస్తాను (తలచుకుంటాను) | I remember |
| పవన-కుమార | వాయుదేవుడి కొడుకు: హనుమంతుడు | son of the wind god: Hanuman ji |
| బల | బలం | strength |
| బుధి | బుద్ధి, మంచి తెలివి | wisdom, good sense |
| బిద్యా | విద్య (జ్ఞానం) | knowledge |
| దేహు | ఇవ్వు | please give |
| మోహిం | నాకు | me, to me |
| హరహు | పోగొట్టు | please take away |
| కలేస | కష్టాలు, బాధలు | troubles, suffering |
| బికార | మనసులోని దోషాలు | faults of the mind |

అర్థం: నాకు బుద్ధి తక్కువని తెలుసుకుని వాయుపుత్రుడైన హనుమంతుణ్ణి తలచుకుంటున్నాను. హనుమంతా, నాకు బలం, బుద్ధి, విద్య ఇవ్వు. నా కష్టాలనూ (కలేస) మనసులోని దోషాలనూ (బికార) పోగొట్టు.

# చౌపాయి 1 నుంచి 10

చౌపాయి 1

## జయ హనుమాన జ్ఞాన గున సాగర।
## జయ కపీస తిహుఁ లోక ఉజాగర॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| జయ | జయం (జయహో) | victory to |
| హనుమాన | హనుమంతుడు | Hanuman ji |
| జ్ఞాన | జ్ఞానం | knowledge |
| గున | మంచి గుణాలు | good qualities |
| సాగర | సముద్రం | ocean |
| జయ | జయం (జయహో) | victory to |
| కపీస | వానరులకు ప్రభువు (కపి + ఈశ) | lord of the monkeys (kapi + ees) |
| తిహుఁ లోక | మూడు లోకాలు | the three worlds |
| ఉజాగర | వెలుగుతున్న, అంతటా పేరున్న | shining, known everywhere |

అర్థం: హనుమంతా, నీకు జయం. నువ్వు జ్ఞానానికీ మంచి గుణాలకూ సముద్రం లాంటివాడివి. వానరులకు నాయకుడా (కపీస), నీకు జయం. నీ కీర్తి మూడు లోకాల్లోనూ వెలుగుతోంది.

చౌపాయి 2

రామ దూత అతులిత బల ధామా।
అంజని-పుత్ర పవనసుత నామా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| రామ దూత | శ్రీరాముడి దూత | Shri Ram's messenger |
| అతులిత | సాటిలేని | beyond compare |
| బల | బలం | strength |
| ధామా | నిలయం, నెలవు | home, abode |
| అంజని-పుత్ర | అంజనీదేవి కొడుకు | son of Anjana |
| పవనసుత | వాయుదేవుడి కొడుకు | son of the wind god |
| నామా | అనే పేరుతో ప్రసిద్ధుడు | known by the name |

అర్థం: నువ్వు శ్రీరాముడి దూతవు. ఎవరూ సాటిరాని బలానికి నువ్వు నిలయం. అంజనీపుత్రుడు (అంజని-పుత్ర), వాయుపుత్రుడు (పవనసుత) అనే పేర్లతో నిన్ను పిలుస్తారు.

చౌపాయి 3

మహాబీర బిక్రమ బజరంగీ।
కుమతి నివార సుమతి కే సంగీ॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| మహాబీర | గొప్ప వీరుడు | great hero |
| బిక్రమ | పరాక్రమం గలవాడు | brave, mighty |
| బజరంగీ | వజ్రం లాంటి గట్టి అవయవాలు గలవాడు | with limbs as strong as a vajra |
| కుమతి | చెడ్డ ఆలోచన (దుర్బుద్ధి) | bad thinking |
| నివార | పోగొట్టేవాడు | one who takes away |
| సుమతి | మంచి బుద్ధి | good sense |
| కే సంగీ | (మంచి బుద్ధి ఉన్నవాళ్లకు) తోడు | companion of |

అర్థం: మహావీరా, నువ్వు ఎంతో పరాక్రమవంతుడివి. నీ శరీరం వజ్రంలా గట్టిది. చెడు బుద్ధిని (కుమతి) నువ్వు పోగొడతావు, మంచి బుద్ధి ఉన్నవాళ్లకు (సుమతి) తోడుగా ఉంటావు.

చౌపాయి 4

కంచన బరన బిరాజ సుబేసా।
కానన కుండల కుంచిత కేసా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| కంచన | బంగారం | gold |
| బరన | రంగు (వర్ణం) | colour |
| బిరాజ | ప్రకాశిస్తున్నావు, అందంగా ఉన్నావు | shine, look handsome |
| సుబేసా | అందమైన వేషంతో | in fine clothes |
| కానన | చెవుల్లో | in the ears |
| కుండల | కుండలాలు (చెవి ఆభరణాలు) | earrings |
| కుంచిత | ఉంగరాల (వంకీల) | curly |
| కేసా | జుట్టు (కేశాలు) | hair |

అర్థం: నీ రంగు బంగారంలా ఉంటుంది. అందమైన వేషంలో నువ్వు మెరిసిపోతావు. చెవులకు కుండలాలు ఉన్నాయి, జుట్టు ఉంగరాలు తిరిగి ఉంటుంది.

చౌపాయి 5

## హాథ బజ్ర ఔర ధ్వజా బిరాజై।
## కాఁధే మూఁజ జనేఊ సాజై॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| హాథ | చేతిలో | in the hands |
| బజ్ర | వజ్రాయుధం | the vajra, the thunderbolt weapon |
| ఔర | ఇంకా | and |
| ధ్వజా | జెండా (ధ్వజం) | flag |
| బిరాజై | మెరుస్తున్నాయి | shine, are held in glory |
| కాఁధే | భుజం మీద | on the shoulder |
| మూఁజ | మూఁజ గడ్డి | moonj, a kind of grass |
| జనేఊ | జంధ్యం (యజ్ఞోపవీతం) | sacred thread |
| సాజై | శోభిస్తోంది, అందంగా ఉంది | adorns, sits well |

అర్థం: నీ చేతుల్లో వజ్రాయుధం, జెండా మెరుస్తున్నాయి. భుజం మీద మూఁజ గడ్డితో చేసిన జంధ్యం ఉంది.

చౌపాయి 6

## సంకర సువన కేసరీనందన।
## తేజ ప్రతాప మహా జగ బందన॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సంకర సువన | శంకరుడి (శివుడి) అంశ | a form of Lord Shankar (Shiva) |
| కేసరీనందన | కేసరి కొడుకు | son of Kesari ji |
| తేజ | తేజస్సు | glory, radiance |
| ప్రతాప | ప్రతాపం, శక్తి | power, might |
| మహా | గొప్ప | great |
| జగ | లోకం | the world |
| బందన | నమస్కరిస్తుంది, పూజిస్తుంది | bows to, worships |

అర్థం: నువ్వు శివుడి అంశవి, కేసరి కొడుకువి. నీ తేజస్సూ ప్రతాపమూ చాలా గొప్పవి. లోకమంతా నీకు నమస్కరిస్తుంది.

చౌపాయి 7

## బిద్యావాన గునీ అతి చాతుర।
## రామ కాజ కరిబే కో ఆతుర॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| బిద్యావాన | విద్యావంతుడు | learned |
| గునీ | గుణవంతుడు | full of good qualities |
| అతి | చాలా | very |
| చాతుర | తెలివైనవాడు (చతురుడు) | clever |
| రామ కాజ | శ్రీరాముడి పని | Shri Ram's work |
| కరిబే కో | చేయడానికి | to do |
| ఆతుర | ఉత్సాహం గలవాడు, ఆత్రుత గలవాడు | eager |

అర్థం: నువ్వు విద్యావంతుడివి, మంచి గుణాలున్నవాడివి, ఎంతో తెలివైనవాడివి. శ్రీరాముడి పని చేయడానికి ఎప్పుడూ ఉత్సాహంగా ఉంటావు.

చౌపాయి 8

## ప్రభు చరిత్ర సునిబే కో రసియా।
## రామ లషన సీతా మన బసియా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| ప్రభు | ప్రభువు (శ్రీరాముడు) | the Lord (Shri Ram) |
| చరిత్ర | కథ, చరిత్ర | story, deeds |
| సునిబే కో | వినడానికి | to hear |
| రసియా | ఇష్టపడేవాడు, ఆనందించేవాడు | one who loves, delights in |
| రామ | శ్రీరాముడు | Shri Ram |
| లషన | లక్ష్మణుడు | Lakshman ji |
| సీతా | సీతమ్మ | Sita ji |
| మన | మనసులో, హృదయంలో | in the mind, in the heart |
| బసియా | కొలువై ఉన్నవాళ్లు | who live, dwell |

అర్థం: ప్రభువైన శ్రీరాముడి కథ వినడం నీకు చాలా ఇష్టం. శ్రీరాముడు, లక్ష్మణుడు, సీతమ్మ నీ మనసులో కొలువై ఉంటారు.

చౌపాయి 9

## సూక్ష్మ రూప ధరి సియహిం దిఖావా।
## బికట రూప ధరి లంక జరావా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సూక్ష్మ | చాలా చిన్న | tiny |
| రూప | రూపం | form |
| ధరి | ధరించి | taking |
| సియహిం | సీతమ్మకు | to Sita ji |
| దిఖావా | కనిపించావు (దర్శనం ఇచ్చావు) | showed (yourself) |
| బికట | భయంకరమైన | fearsome |
| రూప | రూపం | form |
| ధరి | ధరించి | taking |
| లంక | లంక | Lanka |
| జరావా | కాల్చావు | burned |

అర్థం: చిన్న (సూక్ష్మ) రూపం ధరించి సీతమ్మకు కనిపించావు. భయంకరమైన (బికట) రూపం ధరించి లంకను కాల్చావు.

చౌపాయి 10

## భీమ రూప ధరి అసుర సఁహారే।
## రామచంద్ర కే కాజ సఁవారే॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| భీమ | భారీ, భయంకరమైన | huge, terrifying |
| రూప | రూపం | form |
| ధరి | ధరించి | taking |
| అసుర | రాక్షసులు | demons |
| సఁహారే | సంహరించావు | destroyed |
| రామచంద్ర | శ్రీరామచంద్రుడు (శ్రీరాముడు) | Shri Ramachandra (Shri Ram) |
| కే కాజ | (శ్రీరాముడి) పనులు | the work of |
| సఁవారే | చక్కబెట్టావు, పూర్తి చేశావు | completed, set right |

అర్థం: భారీ (భీమ) రూపం ధరించి రాక్షసులను సంహరించావు. శ్రీరామచంద్రుడి పనులను చక్కగా నెరవేర్చావు.

## చౌపాయి 11 నుంచి 20

చౌపాయి 11

## లాయ సజీవన లఖన జియాయే।
## శ్రీరఘుబీర హరషి ఉర లాయే॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| లాయ | తెచ్చి | bringing |
| సజీవన | సంజీవని మూలిక | the sanjeevani herb |
| లఖన | లక్ష్మణుడు | Lakshman ji |
| జియాయే | బతికించావు | brought back to life |
| శ్రీరఘుబీర | రఘువంశ వీరుడు: శ్రీరాముడు | the hero of the Raghu line: Shri Ram |
| హరషి | సంతోషంతో | with joy |
| ఉర | హృదయం, గుండె | heart, chest |
| లాయే | (గుండెకు) హత్తుకున్నాడు | held to (his heart), hugged |

అర్థం: సంజీవని మూలిక తెచ్చి లక్ష్మణుడిని బతికించావు. అది చూసి సంతోషించిన శ్రీ రఘువీరుడు (శ్రీరాముడు) నిన్ను గుండెలకు హత్తుకున్నాడు.

చౌపాయి 12

## రఘుపతి కీన్హీ బహుత బడాఈ।
## తుమ మమ ప్రియ భరతహి సమ భాఈ॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| రఘుపతి | రఘువంశానికి ప్రభువు: శ్రీరాముడు | lord of the Raghu line: Shri Ram |
| కీన్హీ | చేశాడు | did, gave |
| బహుత | ఎంతో | much, a lot |
| బడాఈ | పొగడ్త, ప్రశంస | praise |
| తుమ | నువ్వు | you |
| మమ | నాకు | to me |
| ప్రియ | ప్రియమైనవాడివి | dear |
| భరతహి | భరతుడు (శ్రీరాముడి తమ్ముడు) | Bharat (Shri Ram's brother) |
| సమ | సమానంగా, అంతగా | like, as much as |
| భాఈ | సోదరుడు | brother |

అర్థం: శ్రీ రఘుపతి (శ్రీరాముడు) నిన్ను ఎంతో పొగిడాడు. “భరతుడిలాగే నువ్వు కూడా నాకు ఇష్టమైన తమ్ముడివి” అని అన్నాడు.

చౌపాయి 13

## సహస బదన తుమ్హరో జస గావైం।
## అస కహి శ్రీపతి కంఠ లగావైం॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సహస బదన | వెయ్యి నోళ్ల ఆదిశేషుడు | the thousand-mouthed one: Sheshnag |
| తుమ్హరో | నీ | your |
| జస | కీర్తి | glory |
| గావైం | పాడుతాడు | sing |
| అస | ఇలా | so, this |
| కహి | అని చెప్పి | saying |
| శ్రీపతి | శ్రీ (సీతమ్మ) భర్త: శ్రీరాముడు | husband of Shree (Sita ji): Shri Ram |
| కంఠ | కంఠం, మెడ | neck |
| లగావైం | కౌగిలించుకుంటాడు (దగ్గరికి హత్తుకుంటాడు) | holds close, hugs |

అర్థం: “వెయ్యి నోళ్ల ఆదిశేషుడు నీ కీర్తిని పాడుతాడు” అని చెబుతూ శ్రీపతి (శ్రీరాముడు) నిన్ను కౌగిలించుకుంటాడు.

చౌపాయి 14

## సనకాదిక బ్రహ్మాది మునీసా।
## నారద సారద సహిత అహీసా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సనకాదిక | సనకుడు మొదలైన ఋషులు (సనకుడు, సనందనుడు, సనాతనుడు, సనత్కుమారుడు) | Sanak and the other sages (Sanak, Sanandan, Sanatan, Sanatkumar) |
| బ్రహ్మాది | బ్రహ్మ మొదలైన దేవతలు | Brahma and the other gods |
| మునీసా | గొప్ప మునులు | the great munis, the best of the sages |
| నారద | దేవర్షి నారదుడు | Narad ji, the divine sage |
| సారద | శారద: సరస్వతీదేవి, విద్యల దేవత | Sharada: Saraswati ji, goddess of learning |
| సహిత | తో కలిసి | along with |
| అహీసా | సర్పాలకు రాజు: ఆదిశేషుడు | lord of the serpents: Sheshnag |

అర్థం: సనకుడు మొదలైన ఋషులు, బ్రహ్మదేవుడు మొదలైన దేవతలు, గొప్ప మునులు, నారదుడు, సరస్వతీదేవి, ఆదిశేషుడు కూడా నీ కీర్తిని పాడుతారు.

చౌపాయి 15

## జమ కుబేర దిగపాల జహాఁ తే।
## కబి కోబిద కహి సకే కహాఁ తే॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| జమ | యముడు (యమధర్మరాజు) | Yamraj, the god of death |
| కుబేర | కుబేరుడు, ధనానికి అధిపతి | Kuber, the god of wealth |
| దిగపాల | దిక్పాలకులు (దిక్కులను కాపాడేవాళ్లు) | guardians of the directions |
| జహాఁ తే | ఎంతమంది ఉన్నారో అందరూ | all there are |
| కబి | కవులు | poets |
| కోబిద | పండితులు | scholars, learned people |
| కహి సకే | చెప్పగలరు, వర్ణించగలరు | can describe |
| కహాఁ తే | ఎలా, ఎక్కడి నుంచి | how, from where |

అర్థం: యముడు, కుబేరుడు, దిక్పాలకులు (దిక్కులను కాపాడేవాళ్లు) కూడా నీ కీర్తిని పాడుతారు. ఇక కవులూ పండితులూ దాన్ని పూర్తిగా ఎలా చెప్పగలరు?

చౌపాయి 16

## తుమ ఉపకార సుగ్రీవహిం కీన్హా।
## రామ మిలాయ రాజ పద దీన్హా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| తుమ | నువ్వు | you |
| ఉపకార | గొప్ప ఉపకారం, మేలు | a great favour, a good turn |
| సుగ్రీవహిం | సుగ్రీవుడికి (వానర రాజకుమారుడు) | to Sugreev, the vanara prince |
| కీన్హా | చేశావు | did |
| రామ | శ్రీరాముడు | Shri Ram |
| మిలాయ | (శ్రీరాముడితో) కలిపి | bringing (him) to meet |
| రాజ పద | రాజ పదవి, రాజ్యం | the throne, the king's place |
| దీన్హా | ఇప్పించావు | gave |

అర్థం: నువ్వు సుగ్రీవుడికి పెద్ద ఉపకారం చేశావు: అతన్ని శ్రీరాముడి దగ్గరికి తీసుకెళ్లి రాజు పదవి ఇప్పించావు.

చౌపాయి 17

## తుమ్హరో మంత్ర బిభీషన మానా।
## లంకేస్వర భఏ సబ జగ జానా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| తుమ్హరో | నీ | your |
| మంత్ర | సలహా (మంత్రం) | advice (mantra) |
| బిభీషన | విభీషణుడు, రావణుడి తమ్ముడు | Vibheeshan, Ravan's brother |
| మానా | పాటించాడు | accepted, followed |
| లంకేస్వర | లంకకు రాజు | king of Lanka |
| భఏ | అయ్యాడు | became |
| సబ | అంతా, మొత్తం (సబ జగ = లోకమంతా) | all, the whole |
| జగ | లోకం | world |
| జానా | తెలుసు | knows |

అర్థం: నీ సలహా (మంత్ర) విని విభీషణుడు లంకకు రాజయ్యాడు. ఈ సంగతి లోకమంతటికీ తెలుసు.

చౌపాయి 18

## జుగ సహస్ర జోజన పర భానూ।
## లీల్యో తాహి మధుర ఫల జానూ॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| జుగ | యుగం; ఇక్కడ ఒక సంఖ్య, సాధారణంగా 12,000గా తీసుకుంటారు | a yug; here a number, often taken as 12,000 |
| సహస్ర | వెయ్యి | a thousand |
| జోజన | యోజనం, దూరాన్ని కొలిచే పాత కొలత | yojan, an old measure of distance |
| పర | (అంత) దూరంలో | at (that distance) |
| భానూ | సూర్యుడు | the sun |
| లీల్యో | మింగేశావు | swallowed |
| తాహి | దాన్ని | it |
| మధుర | తియ్యటి | sweet |
| ఫల | పండు | fruit |
| జానూ | అనుకుని | thinking (it was) |

అర్థం: సూర్యుడు ఎంతో దూరంలో (జుగ సహస్ర జోజన) ఉన్నాడు. అయినా తియ్యటి పండు అనుకుని నువ్వు సూర్యుణ్ణి మింగేశావు.

చౌపాయి 19

## ప్రభు ముద్రికా మేలి ముఖ మాహీం।
## జలధి లాఘి గయే అచరజ నాహీం॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| ప్రభు | ప్రభువైన శ్రీరాముడి | the Lord's (Shri Ram's) |
| ముద్రికా | ఉంగరం | ring |
| మేలి | ఉంచుకుని | putting, keeping |
| ముఖ | నోరు | mouth |
| మాహీం | లో | in |
| జలధి | సముద్రం | the ocean |
| లాఘి | దాటి | leaping across |
| గయే | వెళ్లావు | went |
| అచరజ | ఆశ్చర్యం | wonder |
| నాహీం | లేదు | (is) not |

అర్థం: ప్రభువైన శ్రీరాముడి ఉంగరాన్ని నోట్లో పెట్టుకుని నువ్వు సముద్రాన్ని దాటావు. ఇందులో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు.

చౌపాయి 20

## దుర్గమ కాజ జగత కే జేతే।
## సుగమ అనుగ్రహ తుమ్హరే తేతే॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| దుర్గమ | కష్టమైన | hard, difficult |
| కాజ | పనులు | tasks |
| జగత కే | లోకంలోని | in the world |
| జేతే | ఎన్ని ఉన్నా | as many as |
| సుగమ | సులువు (అవుతాయి) | easy |
| అనుగ్రహ | అనుగ్రహం, దయ | grace, kindness |
| తుమ్హరే | నీ | your |
| తేతే | అవన్నీ | all of them |

అర్థం: లోకంలో ఎంత కష్టమైన పనులైనా నీ దయ ఉంటే సులువైపోతాయి.

## చౌపాయి 21 నుంచి 30

చౌపాయి 21

రామ దుఆరే తుమ రఖవారే।
హోత న ఆజ్ఞా బిను పైసారే॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| రామ దుఆరే | శ్రీరాముడి ద్వారం దగ్గర | at Shri Ram's door |
| తుమ | నువ్వు | you |
| రఖవారే | కాపలాదారు | guard, keeper |
| హోత న | ఉండదు (జరగదు) | there is no |
| ఆజ్ఞా | ఆజ్ఞ, అనుమతి | permission |
| బిను | లేకుండా | without |
| పైసారే | ప్రవేశం | entry |

అర్థం: నువ్వు శ్రీరాముడి ద్వారానికి కాపలాదారువి. నీ అనుమతి లేకుండా ఎవరూ లోపలికి వెళ్లలేరు.

చౌపాయి 22

సబ సుఖ లహై తుమ్హారీ సరనా।
తుమ రచ్ఛక కాహూ కో డర నా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సబ | అన్ని | all, every |
| సుఖ | సుఖం | happiness |
| లహై | పొందుతారు | gets, finds |
| తుమ్హారీ | నీ | your |
| సరనా | శరణు; శరణులో | shelter; in the shelter |
| తుమ | నువ్వు | you |
| రచ్ఛక | రక్షకుడు | protector |
| కాహూ కో | ఎవరికీ | of anyone |
| డర | భయం | fear |
| నా | లేదు | no |

అర్థం: నిన్ను శరణు కోరినవాళ్లకు అన్ని సుఖాలూ దొరుకుతాయి. నువ్వు రక్షకుడిగా ఉంటే ఎవరికీ భయపడనక్కర్లేదు.

చౌపాయి 23

ఆపన తేజ సమ్హారో ఆపై।
తీనోం లోక హాఁక తేం కాఁపై॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| ఆపన | నీ సొంత | your own |
| తేజ | తేజస్సు, శక్తి | power, might |
| సమ్హారో | అదుపులో ఉంచుకుంటావు | hold, keep in check |
| ఆపై | నువ్వే, నువ్వు మాత్రమే | you yourself, only you |
| తీనోం లోక | మూడు లోకాలు | the three worlds |
| హాఁక | గర్జన (హుంకారం) | roar |
| తేం | వల్ల, తో | at, from |
| కాఁపై | వణికిపోతాయి | tremble |

అర్థం: నీ తేజస్సును (శక్తిని) అదుపు చేయగలిగేది నువ్వొక్కడివే. నీ గర్జన (హాఁక) వింటే మూడు లోకాలూ వణికిపోతాయి.

చౌపాయి 24

## భూత పిసాచ నికట నహిం ఆవై।
## మహాబీర జబ నామ సునావై॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| భూత | భూతాలు | ghosts |
| పిసాచ | పిశాచాలు | evil spirits |
| నికట | దగ్గరకు | near |
| నహిం | కాదు, లేదు | not |
| ఆవై | వస్తాయి (నహిం ఆవై = రావు) | come |
| మహాబీర | మహావీరుడు: హనుమంతుడు | the great hero: Hanuman ji |
| జబ | ఎప్పుడైతే | when |
| నామ | పేరు | name |
| సునావై | వినిపిస్తారో (పలుకుతారో, జపిస్తారో) | says aloud, chants |

అర్థం: మహావీరుడైన హనుమంతుడి నామం ఎప్పుడు వినిపిస్తుందో, అప్పుడు భూతాలు, పిశాచాలు దగ్గరికి రావు.

చౌపాయి 25

## నాసై రోగ హరై సబ పీరా।
## జపత నిరంతర హనుమత బీరా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| నాసై | నాశనం చేస్తుంది | destroys |
| రోగ | రోగం | disease |
| హరై | పోగొడుతుంది | takes away |
| సబ | అన్ని | all |
| పీరా | బాధ (పీడ) | pain |
| జపత | జపించడం వల్ల | chanting |
| నిరంతర | ఎప్పుడూ, నిరంతరం | again and again, always |
| హనుమత | హనుమంతుడు | Hanuman ji |
| బీరా | వీరుడు | the brave one |

అర్థం: వీరుడైన హనుమంతుడి నామాన్ని ఆపకుండా జపిస్తే రోగాలు పోతాయి, బాధలన్నీ తీరిపోతాయి.

చౌపాయి 26

సంకట తేం హనుమాన ఛుడావై।
మన క్రమ బచన ధ్యాన జో లావై॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సంకట | కష్టం (సంకటం) | trouble |
| తేం | నుంచి | from |
| హనుమాన | హనుమంతుడు | Hanuman ji |
| ఛుడావై | విడిపిస్తాడు | frees |
| మన | మనసు | mind, thought |
| క్రమ | కర్మ, పని | deed, action |
| బచన | మాట | word, speech |
| ధ్యాన | ధ్యానం (మనసు నిలపడం) | dhyan, the mind's attention |
| జో | ఎవరైతే | whoever |
| లావై | నిలుపుతారో | keeps, fixes |

అర్థం: మనసుతో, పనితో, మాటతో హనుమంతుణ్ణి ధ్యానించేవాళ్లను హనుమంతుడు కష్టాల నుంచి కాపాడతాడు.

చౌపాయి 27

సబ పర రామ తపస్వీ రాజా।
తిన కే కాజ సకల తుమ సాజా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సబ పర | అందరికంటే పైన, అందరిలో శ్రేష్ఠుడు | above all |
| రామ | శ్రీరాముడు | Shri Ram |
| తపస్వీ | తపస్వి, మునిలా జీవించేవాడు | ascetic, living like a sage |
| రాజా | రాజు | king |
| తిన కే | ఆయన | his |
| కాజ | పనులు | works |
| సకల | అన్ని | all |
| తుమ | నువ్వు | you |
| సాజా | చక్కబెట్టావు, పూర్తి చేశావు | completed, set right |

అర్థం: తపస్వి అయిన రాజు శ్రీరాముడే అందరికంటే గొప్పవాడు. ఆయన పనులన్నీ నువ్వే నెరవేర్చావు.

చౌపాయి 28

## ఔర మనోరథ జో కోఇ లావై।
## సోఇ అమిత జీవన ఫల పావై॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| ఔర | ఇంకా, కూడా | and |
| మనోరథ | కోరిక (మనోరథం) | wish |
| జో కోఇ | ఎవరైనా | whoever |
| లావై | (కోరికతో నీ దగ్గరికి) వస్తే, కోరుకుంటే | brings |
| సోఇ | వాళ్లే | that very person |
| అమిత | అంతులేని | endless, boundless |
| జీవన | జీవితం; ఈ జన్మలో | life; in this life |
| ఫల | ఫలం | fruit, reward |
| పావై | పొందుతారు | gets, receives |

అర్థం: ఎవరు ఏ కోరికతో (మనోరథ) నీ దగ్గరికి వచ్చినా, వాళ్లకు జీవితంలో దాని అంతులేని ఫలం దొరుకుతుంది.

చౌపాయి 29

## చారోం జుగ పరతాప తుమ్హారా।
## హై పరసిద్ధ జగత ఉజియారా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| చారోం జుగ | నాలుగు యుగాలు (కృత, త్రేతా, ద్వాపర, కలి యుగాలు) | all four yugas (Satyug, Treta, Dwapar, Kalyug) |
| పరతాప | ప్రతాపం, కీర్తి | glory, power |
| తుమ్హారా | నీ | your |
| హై | ఉంది | is |
| పరసిద్ధ | ప్రసిద్ధమైన, అంతటా తెలిసిన | famous, known everywhere |
| జగత | లోకం | the world |
| ఉజియారా | వెలుగు; వెలిగిస్తుంది | light; lights up |

అర్థం: నాలుగు యుగాల్లోనూ (కృత, త్రేతా, ద్వాపర, కలి) నీ ప్రతాపం ఉంది. నీ కీర్తి లోకమంతటికీ తెలుసు, అది లోకానికి వెలుగునిస్తుంది.

చౌపాయి 30

## సాధు సంత కే తుమ రఖవారే।
## అసుర నికందన రామ దులారే॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సాధు సంత కే | సాధువుల, సజ్జనుల (మహాత్ముల) | of sadhus and saints |
| తుమ | నువ్వు | you |
| రఖవారే | రక్షకుడు, కాపలాదారు | protector, guard |
| అసుర | రాక్షసులు | demons |
| నికందన | సమూలంగా నాశనం చేసేవాడు | destroyer, from the root |
| రామ దులారే | శ్రీరాముడికి ప్రియమైనవాడు | dear to Shri Ram |

అర్థం: నువ్వు సాధువులనూ సజ్జనులనూ కాపాడతావు, రాక్షసులను నాశనం చేస్తావు. శ్రీరాముడికి నువ్వంటే ఎంతో ఇష్టం.

## చౌపాయి 31 నుంచి 40

చౌపాయి 31

**అష్ట సిద్ధి నౌ నిధి కే దాతా।**
**అస బర దీన జానకీ మాతా॥**

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| అష్ట సిద్ధి | అష్ట సిద్ధులు: ఎనిమిది ప్రత్యేక శక్తులు (అణిమ మొదలైనవి) | the eight siddhis, special powers (anima and the rest) |
| నౌ నిధి | నవ నిధులు: తొమ్మిది నిధులు (పద్మ మొదలైనవి) | the nine nidhis, treasures (padma and the rest) |
| కే దాతా | ఇచ్చేవాడు | giver of |
| అస | అలాంటి | such a |
| బర | వరం | boon |
| దీన | ఇచ్చింది | gave |
| జానకీ | జానకి: జనక మహారాజు కూతురు, సీతమ్మ | Janaki: Sita ji, daughter of King Janak |
| మాతా | తల్లి (మాత) | mother |

అర్థం: అష్ట సిద్ధులూ నవ నిధులూ ఇవ్వగలిగేవాడివి నువ్వు. ఈ వరాన్ని నీకు ఇచ్చింది జానకీ మాత (సీతమ్మ).

చౌపాయి 32

**రామ రసాయన తుమ్హరే పాసా।**
**సదా రహో రఘుపతి కే దాసా॥**

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| రామ రసాయన | రామభక్తి అనే రసాయనం (మందు) | the medicine of devotion to Ram |
| తుమ్హరే పాసా | నీ దగ్గర | with you |
| సదా | ఎప్పుడూ | always |
| రహో | ఉంటావు | (you) remain |
| రఘుపతి | రఘువంశానికి ప్రభువు: శ్రీరాముడు | lord of the Raghu line: Shri Ram |
| కే దాసా | దాసుడు, సేవకుడు | servant of |

అర్థం: రామభక్తి అనే రసాయనం (ప్రాణం పోసే మందు) నీ దగ్గర ఉంది. నువ్వు ఎప్పుడూ శ్రీ రఘుపతికి (శ్రీరాముడికి) దాసుడిగానే ఉంటావు.

చౌపాయి 33

**తుమ్హరే భజన రామ కో పావై।**
**జనమ జనమ కే దుఖ బిసరావై॥**

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| తుమ్హరే | నీ; నీ ద్వారా | your; through your |
| భజన | భజన, ఆరాధన | bhajan, worship |
| రామ కో | శ్రీరాముడిని | Shri Ram |
| పావై | పొందుతారు, చేరుకుంటారు | reaches, finds |
| జనమ జనమ | జన్మజన్మల, ఎన్నో జన్మల | birth after birth, many lives |
| కే దుఖ | దుఃఖాలు | the sorrows of |
| బిసరావై | మరచిపోతారు, వదిలించుకుంటారు | forgets, leaves behind |

అర్థం: నిన్ను భజిస్తే భక్తులు శ్రీరాముణ్ణి చేరుకుంటారు, ఎన్నో జన్మల దుఃఖాలను మరిచిపోతారు.

చౌపాయి 34

అంత కాల రఘుబర పుర జాఈ।
జహాఁ జన్మ హరి-భక్త కహాఈ॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| అంత కాల | చివరకు, మరణ సమయంలో | at the end, the time of death |
| రఘుబర | రఘువంశంలో శ్రేష్ఠుడు: శ్రీరాముడు | Shri Raghubar (Shri Ram) |
| పుర | పురం, ధామం | city, home |
| జాఈ | చేరుకుంటారు | goes |
| జహాఁ | ఎక్కడ | wherever |
| జన్మ | పుట్టినా | is born |
| హరి-భక్త | హరి (దేవుడి) భక్తుడు | devotee of Hari (God) |
| కహాఈ | అనిపించుకుంటారు | is called |

అర్థం: అలాంటి భక్తులు జీవితం చివర్లో శ్రీ రఘువరుడి (శ్రీరాముడి) ధామానికి వెళ్తారు. మళ్లీ ఎక్కడ పుట్టినా హరిభక్తులుగానే పేరు పొందుతారు.

చౌపాయి 35

బౌర దేవతా చిత్త న ధరఈ।
హనుమత సేఇ సర్బ సుఖ కరఈ॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| బౌర | ఇతర | other |
| దేవతా | దేవతలు | gods |
| చిత్త | మనసు (చిత్తం) | mind |
| న | కాదు, లేదు | not |
| ధరఈ | (మనసులో) ఉంచుకుంటారు, నిలుపుతారు | keeps, holds |
| హనుమత | హనుమంతుడు | Hanuman ji |
| సేఇ | సేవించి | serving |
| సర్బ సుఖ | అన్ని సుఖాలు | every happiness |
| కరఈ | పొందుతారు | gains, enjoys |

అర్థం: వేరే దేవతలను మనసులో పెట్టుకోకపోయినా, హనుమంతుణ్ణి సేవిస్తే చాలు, అన్ని సుఖాలూ దొరుకుతాయి.

చౌపాయి 36

సంకట కటై మిటై సబ పీరా।
జో సుమిరై హనుమత బలబీరా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| సంకట | కష్టాలు | troubles |
| కటై | తొలగిపోతాయి | are cut away |
| మిటై | పోతుంది | is wiped out |
| సబ | అన్ని | all |
| పీరా | బాధ | pain |
| జో | ఎవరైతే | whoever |
| సుమిరై | స్మరిస్తారో | remembers |
| హనుమత | హనుమంతుడు | Hanuman ji |
| బలబీరా | బలవంతుడైన వీరుడు | the mighty hero |

అర్థం: బలవంతుడూ వీరుడూ అయిన హనుమంతుణ్ణి తలచుకునేవాళ్ల కష్టాలు తొలగిపోతాయి, బాధలన్నీ మాయమవుతాయి.

చౌపాయి 37

## జై జై జై హనుమాన గోసాఈం।
## కృపా కరహు గురు దేవ కీ నాఈం॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| జై జై జై | జయం, జయం, జయం (జయహో) | victory, victory, victory to |
| హనుమాన | హనుమంతుడు | Hanuman ji |
| గోసాఈం | స్వామి (ఇంద్రియాలకు అధిపతి) | lord, master (of the senses) |
| కృపా | దయ, కృప | kindness, grace |
| కరహు | చూపించు | please show |
| గురు దేవ | గురుదేవుడు | the guru |
| కీ నాఈం | లాగా, మాదిరిగా | like, the way of |

అర్థం: స్వామీ (గోసాఈం) హనుమంతా, నీకు జయం, జయం, జయం. గురువులా నా మీద దయ చూపించు.

చౌపాయి 38

## జో సత బార పాఠ కర కోఈ।
## ఛూటహి బంది మహా సుఖ హోఈ॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| జో | ఎవరైతే | whoever |
| సత బార | వంద సార్లు | a hundred times |
| పాఠ | పారాయణం (పఠనం) | paath, recitation |
| కర | చేస్తారో | does |
| కోఈ | ఎవరైనా | anyone |
| ఛూటహి | విడుదలవుతారు | is freed |
| బంది | బంధనం | bondage |
| మహా | గొప్ప | great |
| సుఖ | సుఖం | happiness |
| హోఈ | కలుగుతుంది | comes, is had |

అర్థం: దీన్ని వంద (సత) సార్లు చదివినవాళ్లు బంధనాల నుంచి విడుదలవుతారు, వాళ్లకు గొప్ప సుఖం కలుగుతుంది.

చౌపాయి 39

## జో యహ పఢై హనుమాన చలీసా।
## హోయ సిద్ధి సాఖీ గౌరీసా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| జో | ఎవరైతే | whoever |
| యహ | ఈ | this |
| పఢై | చదువుతారో | reads |
| హనుమాన చలీసా | హనుమాన్ చాలీసా | the Hanuman Chalisa |
| హోయ | కలుగుతుంది | comes, is gained |
| సిద్ధి | సిద్ధి, విజయం | siddhi, success |
| సాఖీ | సాక్షి | witness |
| గౌరీసా | గౌరీ (పార్వతీదేవి) భర్త: శివుడు | lord of Gauri (Parvati ji): Lord Shiva |

అర్థం: ఈ హనుమాన్ చాలీసా చదివినవాళ్లకు సిద్ధి కలుగుతుంది. దీనికి గౌరీశుడు (గౌరీసా), అంటే శివుడే సాక్షి.

చౌపాయి 40

తులసీదాస సదా హరి చేరా।
కీజై నాథ హృదయ మహఁ డేరా॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| తులసీదాస | తులసీదాసు, చాలీసా రాసిన కవి | Tulsidas, the poet of the Chalisa |
| సదా | ఎప్పుడూ | always, forever |
| హరి | హరి: దేవుడు, ఇక్కడ శ్రీరాముడు | Hari: God, here Shri Ram |
| చేరా | సేవకుడు, దాసుడు | servant |
| కీజై | (నివాసం) ఏర్పరచుకో | please make |
| నాథ | ఓ నాథా (ప్రభూ) | O Lord |
| హృదయ | హృదయం | heart |
| మహఁ | లో | in |
| డేరా | నివాసం (కొలువు) | home, dwelling |

అర్థం: తులసీదాసు ఎప్పుడూ హరికి (శ్రీరాముడికి) సేవకుడే. నాథా, నా హృదయంలో కొలువుండు.

## చివరి దోహా

దోహా 3

పవనతనయ సంకట హరన, మంగల మూరతి రూప।
రామ లషన సీతా సహిత, హృదయ బసహు సుర భూప॥

| పదం | తెలుగు అర్థం | English meaning |
|---|---|---|
| పవనతనయ | వాయుదేవుడి కొడుకు: హనుమంతుడు | son of the wind god: Hanuman ji |
| సంకట | కష్టాలు | troubles |
| హరన | తీర్చేవాడు | one who removes |
| మంగల | మంగళం, శుభం | all that is good |
| మూరతి | మూర్తి, స్వరూపం | image, embodiment |
| రూప | రూపం; సాక్షాత్ రూపం | form; the very form |
| రామ | శ్రీరాముడు | Shri Ram |
| లషన | లక్ష్మణుడు | Lakshman ji |
| సీతా | సీతమ్మ | Sita ji |
| సహిత | తో కలిసి | along with |
| హృదయ | హృదయం; నా హృదయంలో | heart; in my heart |
| బసహు | కొలువుండు, నివసించు | please live |
| సుర భూప | దేవతలకు రాజు | king of the gods |

అర్థం: వాయుపుత్రా, నువ్వు కష్టాలు తీర్చేవాడివి, మంగళ స్వరూపుడివి. దేవతలకు రాజా, శ్రీరాముడు, లక్ష్మణుడు, సీతమ్మలతో కలిసి నా హృదయంలో కొలువుండు.

హనుమాన్ చాలీసా తెలుగులో, ప్రతి శ్లోకం అర్థం, వివరణ: hanumanchalisapdf.in/telugu/meaning/